

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

א' דראש השנה התשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נזיר - כ"ג

1. **משנה - אשה שהפר לה בעלה, והיא לא ידעה שהפר לה, והיתה שותנה בין ומטמאה למתים - האם סופגת את הארבעים?**
ת"ק: אינה לוקה. רבי יהודה: אף אם אינה סופגת את הארבעים מדאורייתא, מ"מ תספוג מכת מרדות.
2. **מהיכן למדו בברייתא קל וחומר על חומרתו של 'המתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר'?**
 - א. 'אישה הפרם וה' יסלח לה' - באשה שהפר לה בעלה והיא לא ידעה הכתוב מדבר, שהיא צריכה כפרה וסליחה. וכשהיה מגיע ר"ע אצל פסוק זה היה בוכה, ומה מי שנתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה - טעון כפרה וסליחה, קל וחומר המתכוון לעלות חזיר ועלה בידו חזיר.
 - ב. 'ולא ידע ואשם ונשא עונו' - ומה מי שנתכוון לעלות בידו בשר טלה ועלה בידו בשר חזיר, כגון חתיכה ספק שומן של חלב, והיה סבור שהיא שומן ואכלה נאמר עליו 'ונשא עונו' להביא אשם תלוי, ק"ו מי שנתכוון לחזיר וכו'.
 - ג. איסי בן יהודה [חולק על ר"ע וסובר שרק בחתיכה משתי חתיכות מביא אשם תלוי]: 'ולא ידע ואשם ונשא עונו' - ומה מי שנתכוון לעלות טלה ועלה חזיר, כגון שתי חתיכות אחת של חלב ואחת של שומן - ומסתפק אם אכל חלב, ונשא עונו, המתכוון לעלות חזיר וכו'.

על דבר זה ידו הדוים.
3. **מה הטעם שהוצרכו לשלשה דרשות לקל וחומר?**
 - א. באשה לבד היינו חושבים שצריכה כפרה וסליחה, משום שמעיקרא לאיסור התכוונה, אבל חתיכה שלהיתר התכוון היינו אומרים שאינו חמור.
 - ב. בחתיכה לבד היינו חושבים שחמור כיון שיתכן שעשה איסור, אבל אשה שהפר לה בעלה, וודאי לא עברה איסור, לא תצטרך כפרה וסליחה.
 - ג. בשניהם לבד היינו חושבים שלהם מספיק כפרה וסליחה, כיון שלא הוקבע איסור אבל שתי חתיכות שהוקבע איסור לא יספיק סליחה, קמ"ל.
4. **על מה נאמר 'כי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בהם ופושעים יכשלו בהם' - יכשלו במה שהצדיקים הולכים?**
 - א. ר' יוחנן - משל, לשני בני אדם שצלו פסחיהן, זה שאכלו לשום מצוה - וצדיקים ילכו בהם, וזה שאכלו לשום אכילה גסה - ופושעים יכשלו בהם.
 - ב. דחה ריש לקיש - הרי אינו רשע ואע"פ שלא עשה מצוה מן המובחר, אבל מצות פסח יצא.
 - אלא - משל לשני בני אדם, זה אשתו ואחותו עמו בבית, וזה אשתו ואחותו עמו, ובאו על אחת משתיהן, זה שנזדמנה לו אשתו - וצדיקים ילכו בהם, וזה שנזדמנה לו אחותו - ופושעים יכשלו בהם.
 - ונדחה - בפסוק מדובר על דרך אחת, וכאן יש שני דרכים.
 - ג. אלא - משל ללוט ושתי בנותיו עמו, הן שנתכוונו לשם מצוה - וצדיקים ילכו בהם, הוא שנתכוין לשם עבירה - ופושעים יכשלו בהם.
 - א. ואין לומר שהתכוון למצוה - כיון שאמר ר' יוחנן שכל הפסוק 'וישא לוט את עיניו וכו' כולו נדרש לעבירה כדלהלן:
'וישא' מ'זתשא' של אשת פוטיפר,
'את עיניו' מ'ישרה בעיני' לגבי שמשון.
'וירא' מ'ורא שלגבי שכם,
'ככר הירדן' מ'בעד אשה זונה עד ככר לחם'
'כי כלה משקה' מ'אלכה אחרי מאהבי נותני לחמי ומימי צמרי ופשתי שמני ושיקויי'.
 - ב. ואין לומר שנאנס - שהרי דרשו: למה נקוד על וי"ו ובקומה של בכירה? לומר, שבשכבה לא ידע, אבל בקומה ידע, והיה צריך שלא לשתות לפני הערב השני.
5. **אלו פסוקים דרש רבא בענין לוט?**
 - א. אח נפשע מקרית עוז - זה לוט שפירש מאברהם, ומדינים ככריח ארמון - שהטיל מדינים ככריחין וארמון.
 - ב. לתאוה יבקש נפרד - זה לוט, ובכל תושיה יתגלע - שנתגלה קלונו בבתי כנסיות ובבימ"ד, ששנינו: עמוני ומואבי אסורין, ואיסורן עולם.
6. **עולא: תמר זינתה לשם שמים - יצאו ממנה מלכים ונביאים, זמרי זינה לשם עבירה - נפלו מחמתו כמה רבבות מישראל. מה הובא בענין זה?**
 - א. גדולה עבירה לשמה [לשם שמים] כמצוה שלא לשמה [ואין לומר יותר, שהרי מתוכה בא לשמה].
 - המקור: 'תבורך מנשים יעל אשת חבר הקני, מנשים באהל תבורך' - שרה, רבקה, רחל ולאיה.

- ב. א"ר יוחנן: שבע בעילות בעל אותו רשע באותה שעה, שנאמר: בין רגליה כרע נפל שכב וגו'. ולשם שמים התכוונה שתוכל להתישו ולהורגו.
ג. הטעם שלא היה זה הנאה ליעל משום שכל טובתן של רשעים אינה אלא רעה אצל צדיקים, שנאמר: השמר לך מדבר עם יעקב מטוב ועד רע.

7. רב: לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות אפילו שלא לשמן, שמתוך שלא לשמן בא לשמן, מה המקור?
שבשכר מ"ב קרבנות שהקריב בלק הרשע - זכה ויצאה ממנו רות, [שהיתה בת בנו של עגלון מלך מואב]

8. מנין שאין הקדוש ברוך הוא מקפח אפי' שכר שיחה נאה [דיבור נקי]?
הבכורה קראה לבנה מואב - בא מאב, ולא הצניעה את זנותה, אמרה התורה: 'אל תצר את מואב ואל תתגרר במ' מלחמה', מלחמה לא אבל לצערם מותר.

הצעירה קראה לבנה 'בן עמי' - אמרה התורה: 'אל תצורם ואל תתגרר במ', ולא הזכיר מלחמה, שאפילו לא לצערם.

9. לעולם יקדים אדם לדבר מצוה. מנין?
שבשכר לילה אחת שקדמה בכירה לצעירה, שלדעתה היה זה מצוה - זכתה וקדמה ארבעה דורות בישראל למלכותה.